

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-273638-p0001-5

DFG

b6 h

24

NOTITIA LEGATI

QVO

VIR DVM VIVERET PERILLVSTRIS ATQVE EXPERIENTISSIMVS

D. CHRISTIAN. ANDR. COTHENIUS

SACRI ROMANI IMPERII NOBILIS

ACADEMIAE IMPERIALIS NATVRAE CVRIOSORVM EPHEMERIDVM DIRECTOR

POTENTISSIMI BORVSSORVM REGIS CONSILIARIVS INTIMVS

ARCHIATER PRIMARIUS REGIORVM EXERCITVVM PROTOMEDICVS

COLLEGII MEDICI SUPREMI NEC NON COLLEGII MÉDICO CHIRVRGICI DIRECTOR

ACADEMIAE REGIAE SCIENTIARVM BEROLINENSIS MEMBRVM HONORARIVM

ACADEMIAE REGIAE MEDICAE PARISIENSIS SODALIS

COLLEGII SANITATIS BEROLINENSIS

ET INSTITVTI PAVPERVM CVRAM GERENTIS ASSESSOR

ACADEMIAE IMPERIALI NATVR. CVRIOSORVM
LIBERALITER PROSPEXIT

QVAMQVE

CVM LECTORIBVS EX MERITO COMMVNICAT

ATQVE

THEMA PRIMVM

SECUNDVM EIVS TESTAMENTI TENOREM

AD PRAEMIVM IMPETRANDVM

PROPONIT

D. HENRICVS FRIDERICVS DELIVS

SACRI ROMANI IMPERII NOBILIS

ACADEMIAE CAESAREAE NATVRAE CVRIOSORVM PRAESES

CONSILIARIVS ARCHIATER ET COMES PALATINVS CAESAREVS

CONSILIARIVS INTIMVS AVLICVS BRANDENBURGICVS

MEDIC. PROFESS. PRIMAR. IN ACADEM. FRIDERICO ALEXANDRINA ERLANGENSI

ACAD. SCIENT. MONSPELIENS. RHOTOMAG. ET BAVARICAE SODALIS.

ERLANGAE

STANNO ELLRODTIANO MDCCXXXIX.

NOTITIA LEGATI

679

ACADEMIAE LIBERTATIS ADOLESCENTIAE INSTITUTIUS

D. CHRISTIAN. ANDR. COETHENS

SACRI ROMANI IMPERII NOVISSIMA

ACADEMIAE LIBERTATIS ADOLESCENTIAE INSTITUTIUS DIRECTOR

FOTENISSIMUM GORASORIAN. REGIS CONSILIAE ET PROTOCOLLA

ACADEMIAE LIBERTATIS ADOLESCENTIAE INSTITUTIUS DIRECTOR

COLLEGII MEDICI. SCHOLAE NISI KONVENTU MECICO. CHIRURGICO. STRATEGICO.

ACADEMIAE LIBERTATIS ADOLESCENTIAE INSTITUTIUS DIRECTOR

COLLEGII MEDICI. SCHOLAE NISI KONVENTU MECICO. CHIRURGICO.

ACADEMIAE LIBERTATIS ADOLESCENTIAE INSTITUTIUS DIRECTOR

COLLEGII MEDICI. SCHOLAE NISI KONVENTU MECICO.

VIRGIL:

Daphnis ad astra feramus;
amauit nos quoque Daphnis!

LITERARUM LIBERTATIS INSTITUTIUS

ACADEMIAE LIBERTATIS INSTITUTIUS

CAM LECTORIIS EX MENTO COMMUNICAT

ATTRA

THEMA PRIMUM

SECVNDVM HIS TESTAMENTI TUTORI

AD TRAIANVM. TRAIANODAM

PROPOSITI

D. HENRICVS HERDRICAE DEIUS

SACRI ROMANI IMPERII NOVISSIMA

ACADEMIAE CAESARAE NISI KONVENTU MECICO. CHIRURGICO. STRATEGICO.

CONSILIVARAE ADOLESCENTIAE INSTITUTIUS DIRECTOR

MEDIC. PROFESS. PRIMER. IN ACADEMIA LIBERTATIS INSTITUTIUS DIRECTOR

ACADEMIAE LIBERTATIS INSTITUTIUS DIRECTOR

ERALOGIE

CATINO ELLRODIAZO MDCCCLXIX

Quamuis jam antea, ac postea, quam Praesidium Academiae Imperialis Naturae Curiosorum, in me deuolutum erat, eius graue onus, pro rei tunc situ, quem in PHILYRA, eapropter exarata, describere cogebat *), satis persenserim, tamen magnopere illud auctum est, cum breui postea, Vir perillustris, Academiae nostrae Ephemeridum Director, COTHENIUS, cuius nomen idem, ac Eius laus, est, cuique salus academiae curae semper cordeique fuit, d. V. Ian. MDCCCLXXXIX. anno aetatis LXXXI. diem, placidissime quidem, obiret supremum, atque noster non amplius esset, & ego praesertim tanto viro, et fautori, et amico veterano, carerem.

Eius autem biographiam, seu, quod idem est, meritorum recensionem, hic fusius exhibere, instituti ratio vetat, siquidem eam, proximo Tomo nouorum Actorum physico medicorum inferendam, curabo. Subsistam saltem nunc in commemoratione singularis illius meriti, quo Vir, nunc diuus, academiam nostram generofissime beatuit.

A 2

Scili-

*) Erlangae, d. XV. Dec. MDCCCLXXXVIII.

Scilicet, nouerat quidem, fiscum modicum academie, vnde Eius res gerendae, et impensae, multifariae, soluendae, sint, nunc saltem constare, ex usuris Legati Genfaliani, ac ex iis muneribus, quae plures, ex nouis in primis membris, sponte, suppeditarunt; Sed doluit tamen Vir integerrimus, res Academie nondum eo peruenisse, vt ea felicitate fruatur, qua plures aliae academie gaudent, vt nimur possit, suis temporibus, publice aliquod thema proponere, in quo exantlando viri erudit laborare queant, ita, vt autori elaborationis, quae rei quaesitae maxime responderet, et pro dignissima iudicatur, praemium decernatur. (Illi enim boni viri, cuius meritissimus olim Praeses BÜCHNERVS, in Histor. acad. Imp. Nat. Cur. p. 562. tecto nomine, meninit, bona, post eius mortem, non suffecerunt, vt, quidquam eorum, vti sibi proposuerat, ad academiam redire potuerit.)

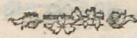
Itaque Ipse Vir egregius, qui, vti meritis, sic et opibus, abundabat, academie prospicere volebat, vt, praeter eos libros, quos in codicillo, de XXIV. Mai. MDCCCLXXXV. bibliothecae academie donauit, in ipso testamento de dato XXV. August. MDCCCLXXXIII. §. XV. ipsi legaret mille thaleros imperiales, ex quorum usuris „omni biennio, moneta „aurea, pretio, ad minimum, LX. thalerorum, excudi debebet, ret, quae Illi traderetur, qui, secundum vota Praefidis, Directoris, et nonnullorum ex Adjunctis, quaestionem „quandam, medico practicam, publice propositam, optime „enodauerit, qua veritas quaedam noua, vel medicamen „tum aliquod, hucusque non satis cognitum, detegatur, et „manifestetur, aut, dubia haec tenus, quaedam veritas enubilitetur, et maiori luci exponatur.,, Haec moneta referat imaginem Testatoris, cum epigraphe: CHRISTIANVS ANDREAS COTHENIUS ACADEMIAE NATVRAE CVRRIOSORVM DIRECTOR CONSILIARIUS INTIMVS BORVSSORVM REGIS ET ARCHIATER. Altera autem nummi facies contineret hanc inscriptionem: PRAEMIVM VIRTUTIS SALVTEM MORTALIVM PROVEHENTIBVS SANCITVM DIE . . . ANNI . . .

Sicuti

Sicuti autem vir beatus executores, vt vocant, testamenti, in vniuersum, instituit virum experientissimum et celeberrimum, Chirurgum exercitus Borussici generalem, I. C. A. THEDEN, et virum consultissimum HVVLBECK Cameræ Consiliorium assistentem; Sic et virum illustrem et experientissimum, I. C. W. MOESEN, Archiatrum regium Borussicum, collegii medici superioris, et academiae scientiarum regiae Borussicae membrum, academiae Imperialis Nat. Cur. Adiunetum, rel. rogavit, vt ea, quae dictæ academiae legata concernunt, sibi commendata habeat, et curet, vt ea cuncta rite administrentur, et exsequantur. Hanc curam autem Vir illustris ita hucusque, generose gesit, vt laudes, et grates, ipsi persoluere merito debeamus, siquidem et studium suum, apud haeredem ex aſſe, Virum prænobilissimum, Michælem Conradum Cobbenium, Subcenturionem hactenus in exercitu Danico, beati nostri COHENIT (cui non licuit esse ita felicem, vt dulci patris nomine ipſe gauderet,) ex fratre nepotem, ita locauit, vt Ille cuncta, in academiae emolumenntum, per testamentum jussa, capessere, fas duxerit. Sicuti quoque vir prænobilissimus G. H. BOEHR, Medicinae Doctor, quo, per plures annos, beatus COHENIVS, et ex quo oculorum debilitate laborauit, vt Secretario uſus est, in hoc negotio ſuos labores impedit.

Habent itaque hic beneuoli lectores, breuem historiam legati COHENIANI, habent materiam venerationis erga generosum eius conditorem, cuius beneficij memoriam nullum unquam tempus obſcurabit.

Ego autem, quamquam de obitu viri perillustris, fautoris et amici, cuius quoque vices Directoris per nonnulla lustra, rogatus, gesi, grauiter contristatus fuerim, de hoc tamen laetor, vt, pendente Praesidio meo academico, ea mihi contigerit fors, vt primus esse potuerim, qui, vltimam magni viri, et defideratissimi amici, voluntatem explere, et, ex Eius mandato, materiam publice proponere queam, super qua eruditи meditari, et de praemio impetrando certare, possint.

Vt autem conditiones, a beato COTHENIO stabilitae, circa questionem proponendam, quae medico practicae indolis sit, rite observentur, habita, cum coniunctissimis collegis, super ea re, consultatione, prima vico sequentia proponere placuit:

Notissimus nimirum, inter medicos, pristini, et nostri temporis, est terminus primarum viarum, atque in iis quoque plurium morborum fons, et origo, ponitur. Interim plures medici earum vitiis nimis supponere, plures minus attendere, videntur. Interest itaque omnino medicinae, et generis humani salutis, vt

vera notio, et cura, morborum primarum viarum, magis euoluatur, et determinetur. Quaeritur ergo:

I. Quenam sint, proprie, primae viae? et quid sub hoc nomine, recte intelligatur?

II. Quinam sint, proprie, morbi, ex vitiis primarum viarum nec aliis organis, oriundi? adeoque idiopathici?

III. An, et quinam, sint earum morbi deuteropathici, aut symptomatici?

IV. Quales sint hi morbi, qualia pathemata, quale eorum Schema? in statu vario, acuto, et febrili, et chronicus? ac quomodo recte distribui, et classificari, queant?

V. Quenam, qualiaque, sint signa morborum, e primis viis; earumque vario statu, oriundorum? diagnostica, et prognostica?

VI. Quales sint dictorum morborum caussae? spontaneae, protocatarticae, et formales? et qualis sit, proprie, ea caussa, quae modo hoc, modo illud, praecipuum, symptomata producit? qua occasione breuibus inquiratur, utrum consensu primarum viarum cum aliis organis, magis a systemate vasorum, sanguiferorum, aut lymphaticorum, an magis a distributione, et affectione, neruorum pendeat?

VII.

VII. Qualis sit therapia, saltem generalis, morborum primarum viarum? atque praesertim eius morbi speciei, quae nunc prostat? qualesque cautelae sint obseruandae?

Omnis itaque medici eruditus, quoconque demum loco commorenatur, humanissime invitatur, velint super propo-
fitis quaestionibus meditari; et ii, quibus volupe est, de
praemio certare, exarent dissertationem quandam, idioma-
te latino, gallico, vel germanico, (latinum vero magis arridebit) conceptam, et literis perspicuis scriptam, in qua
ad dictas quaestiones respondeat. Autori scripti illius,
quod secundum vota iudicium decretorum, assensum maxi-
me meretur, aut, quod rei propositae magis appropria-
tum esse videtur, nummus ille aureus, supra descriptus,
tribuetur. De praemio certantes autem rogantur, ut elab-
orationes suas ante I. Septembri, anni MDCCCLXXXIX.
ad academie Imper. Natur. Curiosor. Praesidem, Erlangam,
solutis transmissionis sumtibus, mittant, aut ad unum,
vel alterum, ex Academiae Adiunctis, prout ipsis magis
commodum videbitur. Nomen suum quisque hanc quaquam
subscribat, sed adiungat saltem, sub finem, symbolum ali-
quod, quod idem inscribant chartae, sigillo clausae, quae
verum autoris nomen, atque characterem, cum commora-
tionis loco notato, continet, prouti mos talis etiam apud
alias scientiarum academias obseruatur.

Notent vero, rogamus, viri eruditus, qui in dilucida-
tione quaestionum propositarum laborabunt, academiam non
exspectare integrum, aut spissum, librum, qui longum tem-
poris spatium, ad perlegendum illum, exposcat; sed amare illam
scripta, quae concinna, solidaque, breuitate, et succineta respon-
sione ad quae sita, placeant. Nolint itaque, nimis amplio ser-
mone vti, vel autores citare, qui forte idem argumentum
traetarunt, sed exhibeant propria, nec analogiae medicinae,
et principiis medicinae, contraria, theoriae, potius, et ex-
perientiae, conformia, sua cogitata, et quaestionibus re-
spondentia.

Indi-

Iudices autem designati curabunt, vt, ante dictum tempus, exhibita, debite perlegantur, et justa animi lance ponderentur, ita, vt praemium aureum, resignata schedula, auctori illi, B. C. D. d. V. Ianuarii, anni MDCCCLXXXI. in memoriam diei emortalis beati fundatoris, decerni possit, cuius scriptum, maxime quaestionibus appropriatum, iudicabitur. Ipsum autem hoc scriptum postea typis mandabitur, atque seruabitur in Nouis Actis Academiae Naturae Curiosorum, quorum Tomus Octauus statim prelo subiicietur, simulac nonnulla adhuc symbola, ab academie Sodalibus promissa, quae aude exspectamus, et erogitamus, erunt collata, et exhibita. —

Ceterum, vt et noua haec accessio, nouumque institutum, in nouum academie honorem, incrementum, scientiae medicae augmentum, atque generis humani emolumentum, cedat, omnes academie bene cupientes, nobiscum peroptabunt, sicuti nos eos, et benevolos lectores, rectissime valere jubemus. Dabam Erlangae d. X. Octobris. MDCCCLXXXIX.

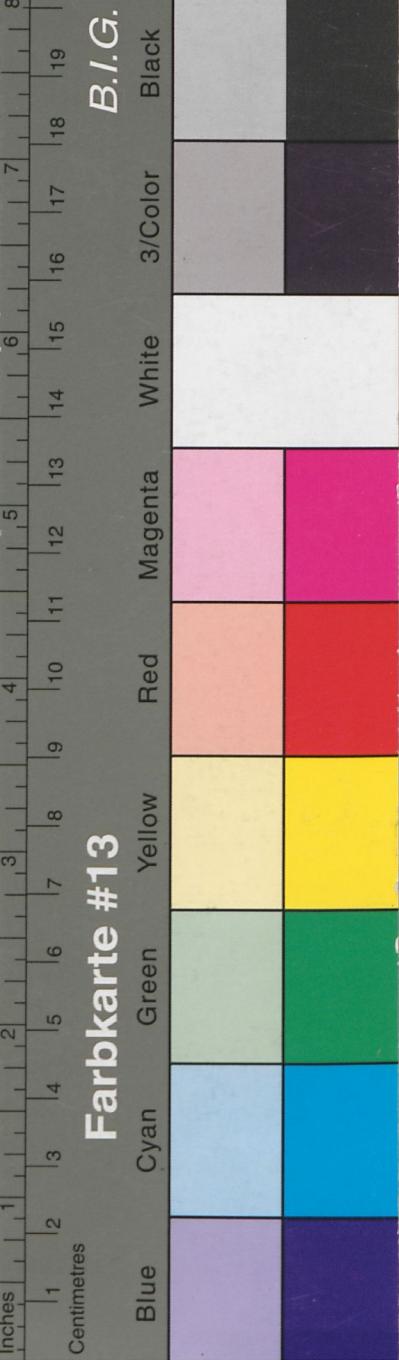
AB:38 $\frac{15}{i,4}$

X2500786

316.

DIESEL

3

B.I.G.

Black

Farbkarte #13

19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
Centimetres

19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
Inches

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Black

NOTITIA LEGATI

QVO

VIR DVM VIVERET PERILLVSTRIS ATQVE EXPERIENTISSIMVS

D. CHRISTIAN. ANDR. COTHENIVS

SACRI ROMANI IMPERII NOBILIS

ACADEMIAE IMPERIALIS NATVRAE CVRIOSORVM EPHEMERIDVM DIRECTOR

POTENTISSIMI BORVSSORVM REGIS CONSILIARIUS INTIMVS

ARCHIATER PRIMARIVS REGIORVM EXERCITVVM PROTOMEDICVS

COLLEGII MEDICI SVPREMI NEC NON COLLEGII MEDICO CHIRVRGICI DIRECTOR

ACADEMIAE REGIAE SCIENTIARVM BEROLINENSIS MEMBRVM HONORARIVM

ACADEMIAE REGIAE MEDICAE PARISIENSIS SODALIS

COLLEGII SANITATIS BEROLINENSIS

ET INSTITUTVI PAVPERVM CVRAM GERENTIS ASSESSOR

ACADEMIAE IMPERIALI NATVR. CVRIOSORVM
LIBERALITER PROSPEXIT

QVAM QVE

CVM LECTORIBVS EX MERITO COMMVNICAT
ATQVE

THEMA PRIMVM

SECVNDVM EIVS TESTAMENTI TENOREM

AD PRAEMIVM IMPETRANDVM

PROPONIT

D. HENRICVS FRIDERICVS DELIVS

SACRI ROMANI IMPERII NOBILIS

ACADEMIAE CAESAREAE NATVRAE CVRIOSORVM PRAESES

CONSILIARIUS ARCHIATER ET COMES PALATINVS CAESAREVS

CONSILIARIUS INTIMVS AVLICVS BRANDENBURGICVS

MEDIC. PROFESS. PRIMAR. IN ACADEM. FRIDERICO ALEXANDRINA ERLANGENSI

ACAD. SCIENT. MONSPELIENS. RHOTOMAG. ET BAVARICAE SODALIS.

ERLANGAE

STANNO ELLRODTIANO MDCCXXXIX.

